

نویسنده‌ی شهیر بلغاری نیکولای خایتوف

هاجر فیوضی

نیکولای خایتوف (۱۹۱۹-۲۰۰۲ میلادی)

در تاریخ ۱۵ سپتامبر ۱۹۱۹ در روستای یاوروف از استان پلودیف در خانواده‌ی تهی‌دستی چشم به جهان گشود. به‌عنوان کارگر در راه‌آهن، پیش خدمت، در روستای کروموو کار می‌کرد. پس از اتمام دوره‌ی دبیرستان، دانشکده فنی جنگل‌بانی را در دانشگاه صوفیه در سال ۱۹۴۳ میلادی به‌پایان رساند و دیپلم مهندسی جنگل‌بانی را کسب کرد.

طبق بررسی‌های اجتماعی سال ۱۹۹۹ نیکولای خایتوف نخستین مقام را در بین ده شاعر و نویسنده‌ی بلغاری به‌دست آورد. او مولف حدود ۳۰ جلد کتاب است و مجموعه‌ی «داستان‌های وحشی» وی در سال ۱۹۶۷ او را به‌اوج شهرت رساند. این مجموعه به‌وسیله‌ی ۳۲ ناشر خارج از کشور و به ۲۶ زبان انتشار یافت و ترجمه شد. در داخل کشور ۱۶ بار با تیراژی بالغ بر ۱۳۳۶۰۰۰ تجدید چاپ شد. در این اثر او به‌طور درخشانی چهره‌های گوناگون حیات بخش کوهستان ارفیی افسانه‌ای منطقه‌ی رودوپا ترسیم می‌کند. براساس «داستان‌های وحشی» در سال‌های ۱۹۷۰-۱۹۸۰ میلادی نه (۹) فیلم‌نامه نوشته شده، که یکی از آن‌ها داستان فیلم «بزغاله» شهرت جهانی برای مولفان هنر سینمایی به‌بار آورد.

نیکولای خایتوف در صوفیه زندگی می‌کرد، ولی قسمت اعظم اوقات خود را در روستای یاوروف، جایی که در آن جا متولد شده بود به‌سر می‌برد. در سال ۱۹۸۷ نخستین جایزه‌ی جهانی مسابقه‌ی داستان‌های کوتاه در آلمان را دریافت و در سال ۱۹۹۷ عضو فرهنگستان علوم بلغارستان شد و در سال ۱۹۹۹ به‌مناسبت هشتاد و دومین سالگرد تولدش بالاترین جایزه‌ی دولتی - مدال «استارا پلانینا» را به‌خاطر سهم ارزشمند او در ادبیات بلغارستان به‌دست آورد. در سال ۲۰۰۲ میلادی در سن هشتاد و سه سالگی بدرود حیات گفت.

ده حکم الاهی به نویسنده

نیکولای خایتوف

نخستین حکم: مردم را با گناهانشان دوست بدار و بکوش تا خوبی‌های آنان را ببینی، اگر نتوانستی چیزی بیابی - برایشان بساز!

دومین حکم: ساده لوح باش و به انسان اعتماد داشته باش، نه به آن چه که چشمت می‌بیند، و موجب انزجار و دوری تو از وی می‌شود.

سومین حکم: به سروسامان یافتن جهان، با وجود کلیه‌ی استدلال‌های تاریخی در رد آن باور داشته باش.

چهارمین حکم: اگر امروز باران می‌بارد، باور کن که فردا خورشید درخشان می‌تابد.

پنجمین حکم: نسبت به خود صادق باش و به خود باور داشته باش، نه به هیچ چیز دیگری.

ششمین حکم: دروغ نگو، حتا اگر از دروغ پول زیادی به دست آوری.

هفتمین حکم: زنا نکن و آن چه به دلت نمی‌نشیند ننویس، فراموش نکن، که هنر تنها از عشق صمیمانه بارور می‌شود.

هشتمین حکم: ممکن است همیشه شجاع نباشی (شجاعت به هر کسی ارزانی نشده)، ولی همیشه صادق باش.

نهمین حکم: از رنج و محنت گریزان نباش، زیرا که رنج عمیق‌ترین روح انسانی را در نویسنده بر می‌انگیزد و به ثمر می‌رساند. کلیه‌ی راه‌های آفرینندگی - خلاقیت از مسیر رنج و اندوه عبور می‌کند.

دهمین حکم: آرزوی هیچ قدرتی را نکن، مگر آن چه به تو نوشتن را داد، چون راه قدرت با آفرینش در تضادند.